Dekaabri 3
1934
279 (1340)
AN YDE koto

Qazar byriin proletaarinar, negedegtii!

Bur-Mongoliin Ynen

BK(b) N-iin Bur Mongoliin MK BMASSR iin TGK ba Burprofsoveediin eder byriin oorgan

Bykerosiin Soveeduudiin 16 dugaar kuraliigi tataka bolzoriigi koişoluulka tukai

TKG-iin priziidiymiin togtool

1934 onii ijyyli 5 da gargasan eeriingee togtoolii kubilgaza Bykerosiin Tebiin Gyicedkeke Komiteediin priziidiymiin togtookoni:

1. Bykerosiin soveeduudiin 16 dugaar kuraliigi 1935 onii janvaari 5 da tataka gesenee boliuulza 1935 onii janvaari 15 da bolgoko.

Bykerosiin TGK-iin tyryylegçe M. KALIININ
Bykerosiin TGK iin şekretaar A. KISELIOOV

SSR-iin Soveeduudiin 7-dugaar kuraliigi tataka bolzor koişoluulka tukai

SSSR-iin TKG-iin togtool

RSFSR ba YSSR bolon busad kolbooto respyyblike ydiin zasagiin gazaruudaas zuurşalganuudiin orosontoi nta eeriingee 1934 onii ijyyli 7 nii togtooliigi kubil SSSR iin TGK iin togtookoni:

1935 onii janvaariin 15 da geze zarlagdasan SSSR soveeduudiin 7 dugaar kuraliigi koişoluulza 1935 janvaari 25 da bolgoko.

SSSR-iin TGK-iin tyryylegçe M. KALIININ
SSSR-iin TGK-iin sekretaar A. JENYKIIDZE
Moskvaa, Kreemli, 1934 onii nojaabriin 28 eder

Byke Kolbooto komuniis (b) Namiin Teb Komiteedoos

BK (b) Namiin Tebiin Komiteed bol dikaabri 1 de Leningraad kotodo kedelmeriçen angiin daisanii koro kelaas, manai namiin gabijaata udaridagça, kaluun zei ba cukarişagyi kubiskalça Leeningraadiin byke zeldiin ba bolşoviiguudiin inag ketelberilegçe BK (b) Namiin TK ba Leeningraadiin namiin komiteediin sekretaar BK(b) Namiin Tebiin komiteediin tobçoonii geşyyn

Cergei Miroonoviç Kiiroviin nasanaas kaşeni jiite gaşuudaltaigaar byke namiigi kedelmeçen angi SSSR iin byke azalçad ba byke delekein azal kemedeecene.

Komuniizmiin kereg ba kedelmeriçen angiin kebyke ami-bejee egesen, SSSR iin byke kedelmeçen angi ba byke namaar inag sanagdaza baisan kelgyi bata beki namiin geşyyn, bolşoviig Leenince KIIROVIIGI aldaka jabadal bol soveed oron ba namda juunaasaç kende uçar aldalga men.

Tebiin Komiteediin naidakani, SSSR te socialiizm alkiin ba proletaariiin kubiskaliin telee nek. KIIN ecelte cucaltagyi ba cukarişagyigeer temecese zegi sanakadaa milioon tooto proleraarnar ba by alçad bol socialiizmiin caaşadaa ilakiin telee kedel en angiin byke daisanguudiigi eceslen usadkakiin temeceke temeceliigi ulam erçemteigeer jabuulka i.

Byke kolbooto kamuniis (bolşoviig) Namiin Tebiin zeed

Basagiin ga... iin medee... cel

Dekabriin negenii eder 16 minuutada Leenin kotodo, Leeningraadiin in baişan dotoroo ke çen angiin daisadiin aluurçanii garaas BK Tebiin ba Leenin komiteeduudiin sek a SSSR-iin TGK-iin ymiin geşyyn neker

Sergei Miroonoviç negçebe.

Jlagça niuurani barigda mii ken asani ilerlyyleg ina.

SSR-iin TGK bol, negenii eder 16 cag nuutada Leeningraad o soveed zasagiin dai aluurçadiin garaas iin TGK-iin priziidiy geşyyn neker **Sergei Miroonoviç Kiirov** negçebe geze kolboo siin kedelmeriçen, kol iguud ba bykii azal gynzegii gaşuudaltai bnoskono.

R-iin TGK iin prizii-

Ɵbese tuşaalgiin ja baca tukai

1934 onii nojaabriin 30-nii medee (proceentoor)

1. Ulaan-Yde	42,4
2. Mukarş ber	53,5
3. Kabaansk	66,7
4. Kiaqgta	51,1
5. Tarbagatai	56,3
6. Selenge	80 1
7. Tynken	91,1
8. Jaruuna	11,9
9. Kori	48
10. Zakaamin	86,5
11. Aga	73,1
Zyyn aimaguud dotoroo kamta	66,1
1. Alair	52,9
2. Bookon	45,5
3. Ekired-Bulgad	75,4
Baruun aimaguudta Kamta	69,5
Respyyblike dotoroo kamta	64

* *
*

Syyliin taban konogto eb se tu şaalga bol zebken 29% nemebe. Ene teempe bol teseşegyi zigşyyri tei jabadal baina.

Seekternyydeer ilgabarilan kara bal respyyblike dotoroo MTS iin karijaata kolkoozuud 63 6 bişe kolkoozuud 68,7%, Ɵmçiin azaltan 49,2% gyicedkebe.

Koriiin ba Kiaqgtiin MTS nuu diin kolkoozuudta ebese tuşaalga tasaldankai. Basa Jaruuniin aima giin kolkoozuud zebken 11% gyi cedkeze, keden 5 konog engerte kubilalta garganagyi negen gaza raa togtocko.

Aimagiin nam soveediin emki nyydiin zygees ebese tuşaalgada goi sanalaa tabika cag boloo.

Tariaa cokilgiigi oirlin ederyydte dyyrgeze, olzo urgaciin kubaariigi kurdabçalka

Kedelmeriiin eeree bytekiigi kylieeze suuna

Aga Tabtaanain MTSS bol byke kedelmeriee saizaruulza çadaagyi begeed, kolkoozuudiigi ketelberilen udaridaka ba azaliin emkidkel giigi saizaruulka tukai jerdee sanalaa tabidag ygei, kedelmeriçedni kanceliaariin caarsanda daragdan şyleze suudag azai.

Tariigiin bykii maşiina zebsegyydiigi zasabariiza dyyrgeed baika josotoi baisan aad, dekaabri 1 kyrter maşiiniin zasabariigi ekileedyi baika jum. Tus MTSS bol 2 mikaaniigtai, bişeç çadabaritai dargaçuudaar olon. Gancal direegceni ene keregiigi martad laglain suuza baina şuu.

Men olzo urgaciin kubaarida jamarç ketelberi egeegyi. Direeg ter T. Delgeriin gegçe bol „tiige seerle olzo kubaari dyyreke jum" beze daa" geze eeree bytekede şyteze baina.

MTSS iin karijaata kolkoozuudiin şalgalta nojaabri 25 kyrter gyicedkegdeke josotoi baisan aad, odoo negeç kolkooziin şalgalta dyyreedyi.

Gadna, tus somonii olonki kolkoozuudani yresenii tariaa gyiced kaagaadyi begeed, zarimni aai geze tesebiin 15 20 proc kaaza dyyrgesen neretei baika jum.

Iime baidaltai baikanç zeb.

Yrese kaalgiin ba olzo urgaciin kubaariigi zasabariika darkaçuudiigi cokilgo bol buzagai muu molotiil kanuudani cag yrgelze ebderke, tedeniigi zasabariika darkaçuudiigi ologgyi. Ene meteer bykii ujalganuudni gyicedkegdengyi, cag bolzoroos keterkei kozomdozo baina.

Iimees, Agiin aikom bol ankaralaa tabiza, Tabtaanain MTSS-iin kedelmeride eris kubilalta kiike josotoi.

B. AGIINSKIIN

Tariaa cokilgodo sanaagaa tabinagyi

(Manai tuskai biçegçees)

Aga. Koito Agiin somonii „Ka liininii neremzete arteel bol odoo eder 12000 bukal tariaagaa cokiodyi, nege smieeneer aalikan jabaza baina. Ene janzaaraa jababal 1935 onii janvaariin 15 da cokil goo dyyrgeke uçartai bolno.

Tus kolkoozdo tariaa cokilgiini tyrgedken jabuulka erke baidal byrin baina gebeç, enyynde sana laa tabika kyn jere ygei.

Tariaanii cokilgiin muu jabasan

Tasaldalda oruulsan zemeteniigi ologtii

Koriiin aimagiin Doodo Kudanii somon dotor ebese tuşaalgiin te seb nojaabriin 20 nii medeegeer zebken 40% dyyrgegdeze gynze gii tasaldalda orood baina.

Ɵbese tuşaalga deere buzagai gaar geegdeze jabagçad gebel: Voroş ilov kolkooz 19% ba Raizymoviin neremzete kolkooz 34% ba „Malçan" geze bolkooz 50% gyicedkebe.

Eneeken 3 kolkoozuudta ebese tuşaalgiigi zoriuuta saataulsan gem te niuuruud baika, tedeniigi olzo kemzee abka keregtei.

Orodiin Dolgin

deerees şaltagaalaza, yresenii foon do kaaza dyyreedyi ba olzo kubaa riigiç jabuulka argagyi baina

Kolkooziin tyryy Oçoriin ba sçi tovood Ceremipiliin gegçed tariaa cokilgiigi şamduulka keregiigi gol bolgon çukalaçalka zorigomaoi geze odoo kyrter medeegyi azai.

N. N. N.

Talka ba bişe zarim produugtiin talaar kaartaçkata sis teeme boliuulka tukai

Moolotoviin iledkel tuşaa 1934 onii nojaabri 26-nii eder abtasan BK(b) N-iin TK-iin pleenymiin rezoliuucaas

Anka kolkooz ba sovkoozuudiin eceen baikada manai kedee azal ba tuskailabal ta riaalan azal kizaargyi doodo şatada baigaasan. Tere yjede balsan diilenkidee teeknikeer geegdendi ba muu urgacatai zize emçiin tariaaçanii azal ka daa kotonuudiin, azayiledbe riin rajoonuudiin bolon tsek nikiin tarimal erkildeg rajoonuudiin urgaza bykii eriltiigi kangaza çadaka ygei baisan azai. Uçar iime deerees tedken kangaka jabadaliigi narizuulan (kaartoçkata sisteeme) jabuul ka bolson baina.

Ene kaartoçkata sisteemiigi talkan ba bişe zarim produug talka kereglee jabuulka gesen uçar zebken ton çukala zyil baikaar yle baran syyliin zil nyydiin turşacoo kedelmeriçe niin tedken kangaltiigi saizaruul ka jaaşagyi. keregtei jabuulga baisan azai. Zebken ene sistee miin açaar manai gyren bolbol eeriingee resyyrsiigi kizaarla za kotonuudiin, azayiledberiin rajoonuudiigi tedken kangaza çadasan ba men kedee aza liin tyykei edlel tuşaaçadiigi ulasiin togtomol cenei talka tariaagaar kangasan baizai.

Odoo yjede zizeken emçiin butarkai kedee azaliin orondo tomokon mikanizaruulagdasan yiledberi batalagdan baigu lagdaza, kedee azalda kolkooz ba sovkoozuudiin akalka suuri ezeleed baikada bolon tederii gi emkidkeliin ba azakuin ta laar bekizyylgede manai gori toi amzaltanuudiigi tulaad bai kada baidalni yndeseeree ku bilsan baina. Enyyn tukai ta riaa tuşaalgiigi ene zilde am zaltatai dyyrgesen jabadal zeb ken gerçelkeer yle baran ula siin zygees deeşleyylegdesen centeigeer jabuulagdasan tariaa Kudaldan abalgiin amzalta bol bol gerçelelcene bezei. Iigeed baikadaa ulas bolbol kaartoç kata sisteeme ygeigeer, karin gazar bykenee talkanii kudal daa ergeneer delgeryylen arad zonoo gyiced kangaza çada kaar talka bolood baina şuu lime baidaltai bolood baikada kaartoçkata sisteemeer talka ba bişe zarim produugta tabi ka jabadal tedken kangaka jabadaliigi saizaruulgada zeb ken saad uçaruulka bolko tula, boliuulagdaka josotoi. Talkan ba bişe zarim produug tanuudiin talaar kaartaçkata sisteemiigi boliuulka jabadal dabkar yniigi (noormozuulsan ba kommeeçersk) zailuulza tusbyri mozodo kudaldaanii ulasiin togtomol negen cen baiguulka jabadaliigi kangaka baina.Talkan ba bişe zarim pro duugtanuudta gargasan togto mol negen cen bolbol zarim tuskai rajoonuudiin baidal ba traansportiigi karaada abalca za, odoo baigaa ynder kom meerçeska cen ba ton kimdaar noormozuulagdasan cen kojo riin dunda kemzeegi bagluu lan togtoogdoko josotoi.

Ene uçar kadaa talkanda gargagdasan noormotoi yniigi nege baga deeşelyylke bolson deerees kedelmeriçenii ba al ba kaagçadiin calin tuskailag dan deeşee esekе josotoi geze BK(b) N-iin TK-iin plee nym toolono. Kaartaçkata sis teeme usadkagdaza nutag by kenee talkanii ba kileemenii bolon bişe zarim produugtiin ergen kudaldaanda şilzen oro ko jabadal bolbol, koto ba ke dee nutaguudta kudaldaanii gazaruudiigi ergeneer delge ryylke, ulasiin ba koperatiiviin talkanii bolgolgiigi ali bolko argaar debzyylke, rajoonuudta talkanii neeciigi zebeer kubaa ka g metenyydeer ydegdeke josotoi. Kolkooziin naimaanii zuramiigi kycendeni orkikotoi kamta ene çukaliin çukala kemzee jabuulka yydeee talkaar konzoo kiike jabadaltai ba bi şe angiin daisanii aaşanuudtai kelberiigyi temeceke toncukala.

Enyynees yndeselеze BK (b) N-iin TK-iin pleenymiin çukalada mederekeni;

1) Kileeme, talka ba kry peegeer tedken kangaka jaba dalda kaartaçkata sisteemiigi 1935 onii janvaari negenees boliuulza ulasiin ba koperatii viin magaziinuudaas arad zondo talkan ba bişe produugta nuudiigi ergeer kudaldaka ja badaliigi nutag bykende bai guulka.

2) Kileeme, talka ba kry peede gargasan odoonii eldeb janziin cengyydiigi boliuulza, uul produugtanuudta togto mol delgyyr negen cen bai guulka.

3) Kaartaçkata sisteeme bo liuulza, kileeme, talka ba kry peede togtomol delgyyr negen cen baiguulka jabadaltai ba şaramduulan 1935 onii janvaari negenees ekilen kedelmeriçe nii ba alba kaagçadiin calinii ba kedelmeriçenii, stydeentneriin stipeendi bol on tedkyylegçediin tedkemzii gi deeşelyylke.

Kaartaçkata sisteemiin ted ken kangalgada tuskailagdasan gryype ba zergiin kedelmeri çenii tula togtoogdoson açag tai zergiigi yldeeke jabadaliigi karaada abalcan aradiin azaku in salbari byride calin dee çelyylkiin kemzeegi bagcaakii gi SSSR-iin Arkomsoveedto duradkaka.

4). Kedee azaliin tyykei ed lel tuşaagçadta noormoor talka tabika zuramiigi 1935-onii jan vaari negenees boliuulza, ke dee azaliin tyykei edlel beledkegçe byke rojoonuudta kilee me, talkanii kudaldaa ergeneer delgeryylke.

5). Talkanda togtomol del gyyr cen togtookotoi kamta, kedee azaliin tyykei edleliin yniigi deeşelyylke.

Eldeb soortiin klopoog (ke ben), lioon (ulasa), tamaki ge ke metede niutag, rajoonuu daarni ilgabarilan, beledkelgiin yne togtooko. Men nuutag, rajoonuudaarni ilgabarilan mo koorko, kokoon (torgon uta san), karaakyli, angiin arisa, nooso g. metede beledkelgiin yne togtooko ba zagasanii kol koozuudiin tuşaadag zagasan da men gerenii cen togtookoi gi SSSR—iin Arkomsoveedto duradkaka.

6). Gerenii ba kopiraaciin sklaad ba laavkanuudaas gere nii, kolkooziin bolon kopiraa ciin emkinyydte ba bişeç erke tende gerenii negedemel cen geer maliin tezeeliin tariaanii ergen kudaldaa togtooko.

7). Kileemenii kudaldaan bol gerenii ba kopiraaciin ki leemenii magaziinguudaar ba kopiraaciin bişeç idee kooliin magaziinguudaar damzuulan kudaldagdaka. Talkanii kudal daan bol gerenii naimaanii şugamaar, kedelmeriçediigi tedken kangaka tasaguud ba gerenii beledkelgiin bolon ed kereglegçediin kopiraaciin em kinyydeer dotoodiin naimaanii Aradiin komisariaadiin niutagiin emkinyydees zebşeeltegeer kiigdeke.

8). Gerenii ba kopiraaciin kileeme kudaldaanii laavkanuu diigi SSSR—iin AKS—iin zo kiooson tesebiin josoor 1935-onii apreeli 1 kyrter 10 min gaas dooşo bişe boltor oloşo ruulka ba kedelmeriigi ene darui ekilke.

9). Kudaldaa naimaanii emkinyydte, aza yiledberiin bol on bişeç emkinyydte respyy blike kizaar, mozonuudaarni ilgabarilan, kileeme ba talkanii kudaldaagi tasalduulangyi ja buulkiin tula sara byriin tal kanii ba kyrpeegiin gargaşal giin teseb togtooko.

Talka ba zarim nege produugtanuudiin kaartaçk ata sis teemiigi usadkaza, gazar byride togtomol ulasiin centei tal kanii ergen kudaldaanda oro ko, Men tyyneçen caaşada ene cengyydiigi eçee doosoni buul gaka arga zyin gyiced baika zuura, yyntei kamta azayiledberiin tavaaruudiin yne cengi baga bolgoko uçar kadaa kedelmeriçen ba tariaaçad niitiin azaamidaraliigi saaşani ulam saizaruulkiin ergen erke baida liigi kelze egene.

Kedee tuskanda kolkooziin baiguulaltiin ilaza, kedee azaliin eedelsenii açaar uul kem zeegi bejelyylke arga oldobo. Kaartaçkat a sisteemiigi usadka ka kemzee bol koto ba kedee kojoriin koorondoki ed tavaariin ergiltiin ulam delgerze baisanii ba soveed mengenii bekizesenii yndeseer kedee azal ba azayiledberiigi esee tyrgeer kegzeede aikabtar tusatai bolko josotoi.

Uul şiidkeberiigi bejelyylke de aikabtar jike ba berketeiken zorilgonuud nam ba kedelmeriçen tariaaçanii ulasiin urida baika tula nam, soveediin ba yiledberiçenii ebleliin emkinyy dees ton emkiteigeer ba opira tiiv kedelmeriigi niutagiin bai dalda zokilduulan jabuulkiigi bolon angiin daisadiin ali bol ko emki aldauliikiin sedelgenyy dte eris çanga cokidoso ekiigi erine.

Ene şiidkeberiigi bodoto deereni bejelyylke jabadal bol kedelmeriçen tariaaçan kojorin koorondiin kolboogi ulam byri bekizyylze, manai orondo Socialiizmiin baiguulaltiin, ilal tataigaar urigşaa dabkikadani aikabtar tusatai bolko juma.

Enyynii tula, zarim respyyb like, kizaar ba mozonuudaar talkanii ba krypeegiin zapaas baiguulka.

10. Kudaldaa naimaanii emkinyydiigi Kileeme ba talkaa ku daldaka kangaka ba şine laavka, pikaarni g. metiin bairilganuudta tusalalcakiigi niutagiin ba soveediin emkinyydiigi ujalgalka.

Kizaariingaa kozomdongi jaвadaliigi əədə tat kiin teləə temecesen negen ziliin temec

BK (b) N-iin zyyn sibiiriin kizaariin komiteediin III dugaar pleenym deere nək. Raazymoviin iledkesen iledkel

Zyyn sibiiriin namiin emki amagalan bişe geze namiin Təb kamiteediin şiidkesen, Zyyn Sibiirte tyykete udkatai togtool bygedenii zosoo sanagdana beze. Tiin Təb komiteed bol kizaariin udaridagça idebkiten ba basa rajoon almaguudiin idebkitenligi neleed jikeer şinedkesen baina. Ene pleenym deere bidener bol namiin ceberielge dyyrsenees koişo nege zil bolsoniigi temdegleke ba kizaariingaa kozomdongi jabadaliigi usadkakiin teləə temecesen negen ziliin dyn tataza yzeke bainabdi geze nək. Raazymov il dkelee ekileed, kizaariin azayiledberi, traansport ba şine bariilganuudiin 1934 on dotor neleed amzaltatai gaar kədəlmərilsəniigi, ede salabariinuudta baigaa dutuu dundıigi ba tyyniigi jaaza usadkakiin yyrgenyydiigi delgerengiigeer iledkebe. Basa azayiledberinyydiin əəsədiin amidaraliin azakui ba kədəlməriçediin azaamidaral baidaliigi saizaruulka tukai neleed sanalaa kanduulka josotoi geze kelebe. Udaaluulan kedəə azakuin ziliin dyngyyd geze zyilde orozo ile dkebe.

Ene zyilees ekilen nək. Raazymoviin iledkeliigi kebzereni sonos kobobdi.

Kədəə azakuin ziliin dyngyyd

Ene zyilee, toonuudaas ekileze iledkeliigi zebşəəgtii. Too bol jamarç sonorkon yzenyydees byri todo sonoroor bidenii oloson neleed jike amzaltanuudiigi oilguulka baina. Tarisan tariaanii talmai bol nidonon ziltei cacuulza yzekede, ene zilde 110 proceente baina. Kerbee kizaar dotoriin tarisan tariaanii talmaigi əngərsən dərbən ziliin turşada zergelyylen karaza yzebel, odoo ziliin tarisan tariaanii talmai əngərsən ziliinkiee baitugai, tyryyçiin gurban ziliigee kuçaza ylyy garka baina.

Yilgerlekede: manai kizaar sookl kolkooz tariaaçadiin seegter 1931 ondo 1.818 000 gaa tariaatai baisnaa, 1932 ondo jirekedee 1,765.000 gaa bolzo, urtaiki onii kloos neze ba kan koroson baiçaa. 1933 ondo caaşadaa korozo 1570.000 gaa bolson baina. 1934 onii tarigdasan tariaanii talmai 1933 oniikitoi zişebel tyynii 110 proceento ba 1931 oniikitoi zişebel-101 proceento juu ene ton jike tarisan tariaanii talmaitai zilees ilyy garka baina şuu.

Nəkəd aa, deere dursagdasan dərbən ziliin turşada tarilgiin təsəb kerzerge dyyrgegdeze baisaniigi karaza yzejaa. Tarilgiin təsəb 1931 ondo 93,9 proc. gyicedkegdesen baina. Mən 1932 ondo 83,6 proc. 1933 ondo 87,6 proc. 1934 ondo 107 proc. şakuu. Iime kadaa kolkooz-tariaaçadiin seegteriin talaar tarilgiin təsəb nen tyryyn tere dərbən zil soo 1934 ondo cəm gyicedkegdekees baitugai neleed ilyy gartar gyicedkegdesen baina şuu.

Ene ziliin ogoroodiin tariaalan nidonon ziliinkitei zişeze yzebel, tyynii 119 proc bolko baina. Kartoofiliin kərəngə aikabtar dutamgai baisan baibaç nidonon ziliinkees 17 proc. ilyy tarigdasan baika jum.

Tarilgiin bolzoriin talaar zişeze yzebel: tyryyçiin gurban zilde kabariin tarilga ijyyliin 10 bagaar dyyresen geke juu zebəərəni kelebel tasaldaçadag baigaasan; uçarani tyryyçiin gurban zilnyydte tarilgiin təsəb cəm gyicedkegdedeg ygei baigaa şuu. Əngərsən zilde deereki bolzorto 84 proc. gyicedkegdesen baigaa belei. Mənəə zilde nidonon ziliinkees 40 konog tyryyn təsəbəə ilyy gartar gyicedkegdesen bainabdi.

Namariin tarilga bol kolkooz-tariaaçadiin seegteriin talaar nojaabriin 5 bagta ziir deerəə gyicedkegdedeg baigaa juu zebəərəni kekebel tere bagaar tasarçadag belei; uçarani mən kabariin tarilgiin təsəb mete namariin tarilgiin təsəb cəm gyicedkegdedeg ygei baisan şuu. Ene ziliin namariin tarilga ogtiaabriin 10 15 bagaar dyyresen baina, zygee kolkooz-tariaaçadiin seegteriin talaar təsəbəni cəm 100 proc. gyicedkegdesen baina. Namariin tarilgigi ene ziliinkiees byri erte dyyrgeze çadaka argatai bainabdi, tiime kadaa ogtiaabriin ten bidende tuilani bolko josogyi geeçe.

Tariaa kadalga tyryyçiin 3 ziliin turşada nojaabriin 5 bagaar dyyredeg baigaa. Ene zilde kolkooz-tariaaçadiin seegteriin talaar bykii tarisan tariaagaa gurbaniin 20 boltor cəm kadasan bainabdi. Mən namariin tarilga şingi tariaa kadaka jabadaliigi byri erte dyyrgeke arga bidende basal baina geze keleke bainab. Jireke zilde ene bolzor karaaduulza tariaa kadalgada orozo ögto bolkogyi josotoi.

Paar kəgalka talaaraa manai kizaar byku SSSR-ees urid, nidonon ziliinkees neleed jikiigi kagalsan baina. Mən nidonon zilees sara kagas şakuu urid dyyrgesen bainabdi, 1,119,000 gaa kagalsan paaraa kojorlon 700 mingan gaa kagalsan bainabdi. Ene bol bidenii tuiliin tomo ilalta bolno geeçe.

Ene zilde ziaabiigi nidonon ziliinkiees kojor dakin ilyy kagalsan bainabdi. Təsəbəmnei arai dyyrei ygei baina. Tiibeç urda urda zilnyydees neleed jike dyyrsen zişeetei. Yilgerlekede: 1931 ondo təsəbeni 15 proc. dyyresen baina. Mən 1932 ondo 16 proc. dyyrebe, 1933 ondo 38 proc. dyyrebe, 1934 ondo 30 proc. şakuu dyyrebe. Tiin nidonon ziliinkiees kojoroos ilyy kubı dyyrgesen bainabdi.

Kədəə azakuin dyngyydiin gyiced baikiin tula maşiina traaktariin staancanuudiin kiisen kədəlməri tukai keleke josotoi baina. Nidonon ziltei kedəə azakuin kədəlmərıde MTS iin ezelke suuri neleed deeşelsen baina. Mən kizaar dotorki kolkoozıin bykii tariaalanii 36 37 kubini MTS—iin kyceer azaallagdadag boluo. Mənəə zil nege traagtar nidonon ziliinkees 16,2 proc. ilyy zeelen gazar kaalaba Ede amzaltanuudiigi gancakan emkiteigeer kədəlmərilsən deerees MTS yyd oloson bina geeçe. Basa politotdeelyyd tuiliin jike yile byteesen baina. Neleed olon MTS te, tyynii zed kəkə kycen ba kədəlməriçenii kubida neleed kyçer kədəlməri kyrtesen baibag tariaa kuriaalga ba tuşaalgiin kampaaniiin yyrgenyydiigi sain dyyrgeze, nidonon ziliinkiees neleed kagas dakin ilyy tariaa ulastaa olozo əgəsən baika jum.

Syylde kada, kolkooziin emkid keliin salzaruulgin ba neleed sainaar kədəlmərilsenii yriigi kereçeleke negen zyil gekede kizaar dotoroo nege gaagaas 10,5-11 ceentner tariaa abka ziseetei dunda sain urgaca bidende baina geeçe.

Kədəə azakuin kədəlməriin çanar niudanan ziliinkiees neleed saizaraba. Gebeç, dutuu dunda zyil olon baina. Ton ertiin tarilga bol çanariin teləə temekeke jabadalda ilangajaa jike tusa kyrgesen baina.

Kədəə azakuin ziliigi ker zerge əngərgəsəniigi batalaka negen barimta bol nidonon ton jikeni 2 kilogram tariaa azalta ədərtə kyrteze, olon kolkoozuud talkaar dutaza jadaraza baisan baikadani odoo zil azalta ədərte 5 6 kilogram tariaan kyrteke ba negekenç kolkooz jadarakaa bolison uçar baina şuu. Mənəə zilde kərəngə ygei, ideke talka ygei, maliin ideke tariaa ygei rajoon aimag ogto ygei baina. Enyyn deerees baicaa kada urda urda zlnyydte oul kədəə azakuin kampaaniiuudta kozomdongi jabadag uçar odoo zilde yzegdee ygei, tiimees tere kozomdongi jabadal usadkagdaba geeçe geze temdeglekeer bolnobdi.

Tariaa beledkeliin təsəbiigi bide ogtiaabriin 25 da gyicedkesen bainabdi. Enyynii urda zilnyydte tariaa beledkeliin jabuulga tere zil coogoo negəç dyyredeg ygei, karin koito zilde orozo basal unzargaisaar tasaldaçadag baigaa. Bolzor ba proceento tukai bi ende iledkeke ygeib. Zygeer urda zilnyydiin tariaa beledkeliin teempigi oilguulka kereg gezee bi kelekeem. Ene yligerigi urdanaas kyn keleze əgəsən baina. 1932 ondo Ysooliin tariaa beledkeliin taledkeliigi nojaabriin 6 ədər gyicedkesen baina. Ene uçar bol bykii kizaar coo ba kizaariin komiteedteç jike gaikaltai uçar bolson baina. Enyyniigi labla iin tula keden komiisa iiegeze şalgasan baina jum.

Mənəə zilde tariaa beledkeliin kampaanida manai namiin emni urda urda zilnyydees zişeegyi sain kədəlmərilebe. Manai kizaariin zyyn talani mənəə zilde tariaa tuşaalgaas kəngələgdesen baina. Tiigebeç kojor jike sonirkoltoi yzegdel bii. Urda urda zilnyyd ce uçar bideniigi gaikuulka baina. Urida urida zilnyydte ton jike tariaa beledkesen jamar taban kongiin medee bainab geze biderkedemnei. Tiime uçar yzegdebe: 1931 ondo ton jikeni 7.2 proc. baiba 1932 ondo 9,6, 1933 ondo 9,7 ba 1934 ondo 21 proc. baiba. Iigeze proceentiin talaarç ton ondoo baikaas gadna bodoto tooglingooç talaar basal ondoo baika baiba. Tyryyşiin gurban zil coo ton jike oruulgatai taban konogiin medeeni 48 mingan toonno geze oldobo. Mənəə zil 81 mingan toonno baiba.

Əmçiin seegteriin nege gaa tariaanaas ulasta tuşaasaniigi karaza yzekede basal negen sonirkoltoi zyil yzegdeke baina. 1931 ondo 16 pyyd tuşaaba, 1932 ondo 12, 1933 ondo 16 ba 1934 ondo 18 geke zuura, Baruun talamnai tariaa tuşaakadaa gurbanii nege kubi kəngələgdesen baigaa geze medeke josotoi. Tiime kadaa əmçəte tariaaçan urda ziliinkiees 33 proc. dutuu oruulsan bolno şuu. Tiibeç urda urda zilnyydees nileed ilyy tuşaasan baika jum. Ene uçar bol əmçətə tariaaçaniigi tariaatuşaalgaa cəm gyicedkekiin kolnoos aikabtaraar bidenii oroldosoniigi gereçelne geeçe.

Tariaatuşaalgiin təsəbiigi bide 107,4 proc. gyicedkesen bainamdı. Əmçiin azaltanii talaar tariaatuşaalgiin təsəbiigi 157 proc. dyyrgesen bainabdi. Ene uçar bol bidenii kədəlmərıde neleed sain zyil baina geeçe. Negekenç kizaarta, negekenç mozodo idiiçeneer jikeer təsəbəə dyyrgesen baina ygei. Time kadaa jabuulgamnai zəb aad ynekeerəe bolşoviig josoor şiidkegdesen kereg bolno şuu.

Ankadugaar ujalga bolko tariaa tuşaalgiin talaar manai namiin emki jabıdalaa usadkaza çadaba geze kelemeer bainabdi. Manai kizaar tyryyleze jabaka erkee olobo pıani soo bidener bol Çeliaabinit mozotoi ab adali. Baruun Sibiir, Kazagstaan ba Sverdlooviin mozonuudaas urid dyyrgesen bainabdi.

Zarim emkinyyd talka kudaldaza abka jabadaliigi oilgomziin kədəlməri olon niitiin dunda jabuulza emkidkekiin orondo za'kiraltiin gurimaar emkidkedeg baina

Əmçətə tariaaçadiin dundaas talka kudaldaza abka jabadal jike sula jabana.

Ene daşaramaa keleke negen dutuu zyil gekede talka kudaldag çadla ugtuulan kudaldaka keregtei ed tavaariigini kədəəgiin koperatiivuudta abaaçaka ...relge, jike muu baina.

Iigeze manai kizaariin azakuigi ulam bekizyylke zyylke jabadal bol negen probleeme manai namiin urda baina geeçe. Enyyni byfekede naidan ygei şil sotoi bainabdi. Jərə əərə kede naidasan jabadal bid da basal amidil baika juu.

Ulasta əkə ujalganuudiigi dyyrgeke jabadal

Makatuşaalgiin təsəb 81 proc. dyyrbe. Ene yjede nidonon zil 61 proc. dyyrgegdesen baigaa. Kortoofiliin beledkel nojaabriin nəgende cəm dyyresen baina. Karin nidonon zilde ene ədər miin 66 proc. dyyrgegdesen baigaa belei.

Mənəə zəəri elsyylke talaar negedeki ba kojordoki kvartaalda muuçag jabasanaa, gurbadaki kvartaalda təsəbəə 111 proc. dyyrgeze, ene dərbədeki kvartaaldı dunda zerge jabaza bainabdi. Finaançiin ziliingee təsəbəə ilyy gartar dyyrgze çadakabii geze sanakaar baina. Zygeer cagzuuriin naloog tatalga muuşag jabana. Ene naloogiin 50 proceentiigi nojaabriin negende tataza dyyrgeke aad miin 25 proc. tatasan bainabdi.

Byke kolbooto ulas dotor ogtiaabriin 20 nii medeegeer manai kizaar mengən zəəri elsyylke taltaar tyryyçiin suuri ezelsen baina. Ene uçar kizaariin finaanciin jabadalda anka tyryyn yzegdesen uçar baina geeçe. Kerbee əmçəte nəəs cagzuuriin naloog cəm bolzortoni tataza çadaagyi baibal syyl barikamnai gaikalgyi.

Syy tuşaalga 10 sara dotor 99,7 proc. dyyrebe. Enyyn soo sovkoozuud təsəbəə jike sain dyyrgebe.

Toso tuşaalgiin ziliin təsəb 102 9 proc. dyyreed baina.

Nooso tuşaalga nojaabriin 1 ədər 86 proc. dyyresen baina. Nidonon tere ədər miin 65 proc dyyrgegdesen baigaa.

Arisa beledkeke təsəb 10 sari turşada 106 proc dyyrebe Nidonon ziliinkiees 1,5 kurdaar jababa.

Deere tolilogdoson toonuud nidonon ziliinkees neleed sain ba ynen cekeer jabuulagdasaniigi gereçeleke baina. Zygeer zarim rajoonuud manai jabuulgatai baina tedener ede toonuud soo bejəe by korgoduulagtii.

Talka kudaldan abka jabadal

Talka kudaldaza abka ziliin təsəbiigi nojaabriin 10 da 59 proc dyyrgesen bainabdi. Zygeer Çitiin mozo 71,7 proc.; Buriaad Mongol 62,7 proc. dyyrgebe.

Syyliin ygede talka kudaldaza abka jabadal jike suladasan baina.

Olon olon rajoon aimaguudta komsomo'lin emki tuiliin jike tusa kyrgesen baika jum. Yilgerlekede: Çitiin mozodo komsomooliin kyceer 500 minga şakuu pyyd talka kudaldaza abagdaba.

Nege muu zyil gekede, kudaldaza abasan talkanii kakasaasanii jike Zagotzernoogiin sklaadta tuşaagdaa edii kedəədəə kebteze baina şuu

Bidenii yyrge bol dekaabriin 1 boltor ziliingee təsəb dyyrgeed, Zagotzernoogiin skladta oruulsan baika josotoi baina. Enyynii tula talka kudaldaza abka jabadıigi çadal soogoo çangadkaka bolno.

Zarim rajoon aimaguudiin ziliin təsəb ilyy gartar dyyrgeed baikadani, zarimani nerlekede: Şiilkiin, Kariimiin, Bargazanii, Zakaamiin, Mukar Şiberiin Ek red Bulagadi n g. m. tuiliin muu jabana. Ede aimag-rajoonuudaar gaitaza talka kudaldaza abkiin ziliin təsəb oiriin bolzor soo dyyreke ygei bol tyynii ulas teriin udka çanariigi mənəə kyrter gyiced oilgoo ygei baina

Ene doroo kabar—zunii kədəlm... beledkeke josotoi

Kabariin tarilgiin ərgən beledkeliigi cag darui ekileke josotoi bainabdi Tiin zuura „Kabariin tarilga pystiaag daa, bidende juuma bygede bii, bidende ed keregsel zer zebseg cəm baika „gesen aikabtar ajuultai bodol baika jum.

Ynendeeç 1935 ondo ilaltatagaar tarilga kiike erke baidal bykii deeree bidende bii, zygeer enyyniigi bejelyylkiin teləə bykeli əbeldəə çarmain kədələkə josotoi bainabdi. Abaad yzekede, nojaabriin 10 ədər bykii kizaar dotoroo tuiliin baga yrise beledkesen bainabdi, miin 16 proceente. Zarim rajoon duu medee egee edii baika jum. Magad tere rajoonuud tarilgiin yrise ogto beledkee ygei baiza bolsoni magad. Nojaabri sarada yrise kadagalaka jabadaliigi cəm gyicedkeke josotoi. Zygeer çanariin tukai nidonon ziliinkiees ilyy sanalaa tabika keregtei. Basa yrise arilgaka (Soortolko), trieejerdeke, koıondo kiike ba. garciigini urid şalgaza yzeke tukai çukala sanalaa tabika keregtei. Nidonon zilde garciigiin urid şalgaa ygei deerees mənəə ziliin urgaca zarimdaa muu baiba. Zarim gazarta aikabtar sain soloomoto, utanuud koolostoi urgasan aad orooso geze juuç ygei baika uçaruud yzegdebe. Ene bol yrisiigiini korondo kiigee ygein gəm şuu.

Zarim niutoguudta kolkooziin kəromdo yrise andaldaka jabadaliigi emkidkeke bolko bainabdi.

Kədəə azakuin maşiina zebseg zasaka jabıdal muu jabana. Traagtarnuudiigi zasaa ygei deereeş kabariin tarilga usaltuulkiin ajuul yzegdeke geze baina. Ene jabuulga bol tuiliin çukala, maşa jike ba tybegtei jabuulga geeçe. Maşiina zebseg remoontolko (zasaka) masterskoi tukai Zyyn Sibiiriin namiin emki gol sanalaa kanduulka josotoi. Jireke ziliin kabariin tarilga kemzeeniigee talaar mənəə ziliinkiees neleed jike ba çanariin talaar byri dedtei baika geze medeke keregtei.

Ertiin tarilgiigi byri sai kıdkeke josotoibdi. Zarim ertiin tarilgiigi kemee duuraar jabuulza agrot zaabari aldıza juu dabaza teə tudkar tatasan baina. riigi jireke tarilgada bolig josotoi. Enyynii tula əbel kadaa ertiin tarilga kiik kaa olood, ertiin tarilga l teekniketei saitar tanilcak tei.

Namariin tarilga ene z baa. Jireke zil sentiaabriii gaar dyyrgekeer beledkek tei. Enyynii tula ene zil caas yrese kadagalka jos Kortoofiii tarilgiin tala jike yyrge baina. Ene zil gaagaas 100 şakuu ceen toofii abaan bainabdi. T daa jireke zil byri jikeer erke baidal baina geeçe.

Ogoroodiin ideenii tari maigi ərgədkeke basa n yyrge baina. Ilangajaa ko riaaçadiin seegteriin tala rood bagaar erkiine. Erte roodiin ideerii yrese be tarika teekniketeini tanilc çukala baina.

Kabar namariin tarilgad keke zuuraa tariaa kuriaa ledkel jabuulalcaka josot z liin tariaa kuriaalga dee amtiigi yzesen nəkəd ole şuu. Tiimees ene nojaabri jireke ziliin tariaa kuriaal yge garka baidal gaikaltai tariaa kuriaalgada beled 1). maşiina zasaka, 2). Şı ra abka, 3). Kuriaalgiin riçedıigi beledkeke zergiil ban zyilligi gol bolgon b baina.

Mo idiin tukai sanalaa badal nege baga deere b baç basal sulabtar gee tarilgiin keregte moidiig keregtei. Ene j da komsomool ba pioneer kabaaduulka keregtei. Bu gaar tuiliin jadu kolk moridtoi bolgokiin teləə salamza yzyylke josotoi b

Mal azaliigi bekizyylke ba debzyy...

Mal azaliigi bekizyylke ba debzyylke jabadal bol tuiliin çukala ba jike kynde yyrge baina geeçe Ene pleenym deere tuskai asuudal baisan tula enyyniigi tobçokonoor iledkeke bainab.

Ijyylide byridkesenii medeegeer manai kizaar dotor tomo eberte mal 1933 ontoi zişebel 108 proc. bolson baina. Koni jamaan 117 proc. Gakai 129 proc. Toogiin talaar amaar əsəze baina kebərtei.

Aduu moridiin talaar muu əsəze baina. Miin 92,4 proc. baina. Ene zilees ekilze aduu moridiin toogi eris oloorulka josotoibdi.

Ykrainaas yliger abangaa bykii komsomool ba pioneerigi unagadiigi karuuşalka jabadalda jikeeke josotoi bainabdi. Iigeze unaga kajuulza ba ykyylke uçaruudiigi ton əcəəken bolgoko keregtei.

Mal azaliigi bekizyyike ba debzyylke kereg teişe bide tuiliin baga sanalaa tabiza kədəlmərilsen bainabdi. Yilgerlekede: maliin toonii ba mal azaliin tukai çukala jabuulgiin labtai sain byridkeltei bidende baina ygei. Jadaza jireke dede kamtiinç azalaiin maliin mertei medee baika ygei jum.

Kolkooziin tavaariin feerme neliieed sain əsəzə jabana. Yilgerlekede: Balgal şadariin rajoonuudiin medeegeer janvaariin 1 de 661 feerme baisanaa, nojaabriin 1 de 1561 bolson baina. Jərə 3 dakin əsəsen zişeetei baina şuu.

Mənəə kyrter yniee ygei Kolkoozniigiigi yniee tei bolgoko jabuulgiin labtai medeenyyd bidende baina ygei. Jərə k ene zilde 24 mingan ail kc oroson baibaç janvaari yniee ygei kolkooznuuuc klaas kojor dakin əcəerse jum.

Ene zil nidonon zilees l ilyy dakin siloos darsan erkebaidaliin josoor kada yniende nege toonno kag kyrtekeer siloosigi darak bainabdi. Enyyn tukaida moolçuudni nidonon yliegereer nekəd urigsata ga kiike aabzı geze bainabdi.

Tarimal ebesə nogoon neleed ərgədkegdesen bai oniikoos kojor dakin ba Jireke zil enyyniigi nelee ərgədkeke keregtei.

Təb komiteediin ijyynii nymiin togtooliigi bejelyyl erke baidal manai kizaa baina. Enyynii teləə orojaa

Mal azal deere angiin kurcadaka bolood baina olon gazarta feerme em jabadalda zərisən uçaruu Enyynii şaltagaani tuka olzo ygei, tarilga baga feermiin kool beledkegdec daka ygei g. z. baina. B azaliin brigaadada sain sai niiteer bu komsomool ky tabiza, tyyniigi bykezyyl feermede muu kynyydil gesen urdanii kuuçan diilenki baina. Ene „bo darui orkiko keregtei.

(Yrgelzeleni 3 daki nium

...ok. Raazymoviin ...dkeliin yrgelzelel

...o azakuin suralcalda oloniiteeree suraka tukai

azakuigi (Tariaanii azal, ba ogoroodiin azal) ebyylkee kysebel bide zakuigi erkilke ukaanda rozooteeknikiigi şudala- lbosorongui mergezeltei bolko josotoi bainabdi. tula brigadiir, traagta ton baijansad, kolkoo t y r y y l e g ç e d , sulagçad g. zergiin el rguulinuud tukai çuka kanduulka josotoi bai sa nam ba komsomoo a agrozooteeknikede şu adaliigi ergeer erkileke iigee ygei bol ciro zuu lagçadiin orondo syyl ba rigçad bolkomnai gaikal ygei.

Өngersen zilde kedee azakuin ukaanda olon niitiigi surgaka ja buulga tukai baakan kedelmeri kilgdesen baina. Ene kozomdongi jabadalaa kycyylke josotoibdi. Tog tomol surguulinuudiigi ba ter sur guulinuudiigi neekiin kazuugaar agrozooteeknike şudalaka durtanii dugailan emkidkeke keregtei.

Labaratoori ger emkidkeke tukai orolçoko nileed çukala kereg bai na. Enyynii udka çanar tukai bi keleke ygei bainab. Jere ykral niinç jabuulgiin yliger abaad yze kede ene kereg bygedende ile şuu

Kolegtivizaaciin teempe tukai

iin negende 5072 kol anaa menge 4312 kol- od baina. Өcөөrөө ka bişe. Uçarani, nege tus- baisan biçlikan, dabzaa idiigi tomodkozo nege abuulga deerees eceere- şuu. Minii sanakada ne soo baigaa dabzaa kol gi negedkeke jabadaliigi keregtei baina. Zygeer ilgiigi zakiraltiin josoor, ton bolko ygei şuu. Jere guudiin dunda negedyyl es jamar yre garka udka sajtar oilguulkiin tuiliin uulaltiin kedelmeri ja gedyylke baina.

yjede 99 şine kolkooz desen baina. Enyynees a kurlaalgiin yjede em e. Ene uçar bol imagta guudiin eb negetei kedel ba sain urgaca kurlaaka i bolson uçar men. Ene ençetenii urda kolkoo yndiin jikedeze baisanii lno geeçe.

izaaciin proceente 61,4% gt aabriin 1-de 67,4% bol osolte jere bol kotoigoor baina. U ç a r a n i gi nege zil dotor byge amtiin azalda oruulaka iono ygei bezeebdi gçe ebel kolkoozuudiin şa berketei baikada kol zarka uçarnuud yzegde a Menee tiime juuma rajoonuudta kolkoozoos eregiigi jike belekeneer baina Zarimdaa azalçadta detorkii kynyydiigi gargana. Ene bykii keregyydiigi dakin şineer şalgaza yzeed oroltoi kynyygiigi kolkoozdoni oruulka zergeer endyy alduugaa zasaka josotoi

Kamtiin azalda oruulka jabada liigi gynzogiigeer erkileke josotoi kiike kedelmeri jike Yligerlekede: manai kizaar dotor 112 mingan ail emceten tariaaçad, edeniigi kolkoozdo abamaar. Zygeer nege zil dotor jum 1935 on dotor tede nigi bygediini kolkoozdo oruul kiin kedelmeri kiize ogto bolko ygei

Kolkoozuudiin kynde nere jike bolzo, dotoriin gurim saizaraza, ed kogşoliin tulguuri jike bolzo kolkoozçodiin amidaral baidaliin neleed saizaraza baisan ene ba jireke zilnyydte kolkoozdo şineer oruulka jabadal maşa sain dengyy ritei bolzo baina geeçe. Yligerleke de: kedee azaliin „Pobeede geze arteeliin Ritykoov geze kolkoozig menee zil bykii belenereeree 1000 azalta eder olobo. Nege azalta eder teni 50 kilogramm urgaca kyrteke Tiime kadaa 30 toonno juu 1800 pyyd talka tere Pitykoovton abka bolno şuu Enyyn mete yliger jike olon tere iime yliger deere ynen ceke emcete tariaaçadiigi kolkooz do oruulka jabadaliigi jikeer erkil ze bolko baina geeçe. Zygeer procee dem i, erteenees sergiildeze baika keregtei Ene zuura kolkoozdo ab kadaa gancal ynekeeree kolkoozdo tasatai, ulasta eke ujalgaa cag bolzortoni ynen cekeer cem dyyr gebeg azalçadiigi abka josotoi

Kizaar dotorki namiin gegeerel tukai

Zyyn Sibiir Kizaariin BK(b) Namiin Kizkomiin III-dugaar pleenymiin togtooloos

Kizkomiin pleenymiin togtooko ni:

1. 1934 35 onii suralcaliin zilde namiin gegeereliin jabadalda namiin emkinyydiin gol yyrgenyyd bol namiin suralcalda komunista nuudiigi 100% kabaaduulza, sural caliin çanariigi saizaruulka, surguu li ba kryzooguudiin ketelberiin yzel surtaliigi jikedkeke.

Surguulinuud ba kryzooguudta Maarks Leeninii eşe ukaagi komu nistar uudiin oilgozo abka jaba- dal bol socialis baiguulaltiin bo- doto kedelmeriin praaktika ba te denii eesediin yiledberiin yyrge nyydiigi bejelyylke kedemeritei kolbootoigoor jabaka josotoi.

Marksiizm Leeniniizmiin ynde- siigi oilgoko jabadal bol komu nistanuudiin yiledberi deere ideb kiiin deeşelke ba namgyi kedelme riçen, kolkoozniguudiin dunda namiin gegeereliin ceke ketelbe ri ekiigi BK(b) Namiin raikom, kotkomuudiin sekretaarnuud ba ulasteriin keltesiin naçaalniguudta daalgaza, nen tyryynde tomilog- doson surtal nebteryylegçediin sos taaviigi eris şalgaza ba kotkom ba raikomiin tobçoonii şiidkeberiigi batalan, tedeniigi surguulinuudiin ba kryzooguudiin programmanuu diigi dyyrgeke jabadalda bykii cag tani bekizyylke. Surtal nebteryy legçediin kedelmeride kotiin ba rajoonii idebkitenees ton sain be ledkeltei nekediigi kabaaduulagda san baika josotoi

Negen sarasoo surtal nebteryy legçediin kedelmeride derşeltei nekedees ştaadiin surtal nebteryy legçelte elsyylkiigi BK(b) Namiin raikomuud ba kotonuudta durad kaka. Uul jabuulgiigi bodoto de reni bejelyylkiigi BK(b) Namiin raikomuud ba kotkomuudiin sekre taarnuudta daalgaka,

2. Kotkomiin, raikomuudiin sek retaarnuud ba ulas teriin keltesiin naçaalniguud kotkomiin surguuli kryzook ba siminaarnuudiin ke çeelde k a n d a z a , surtal caliin deede ç a n a r i i n telee karaza, surtal nebteryyleg çediin beledkeliigi ba suragça- diigi şalgan, surtal nebteryylegçe- diin toocoogi cag yrgelze, tobçoon deeree sonosozo baika ba surtal nebteryylegçediin zeblee tataza tedenii kedelmeride tusalamza yzyylke josotoi.

Kotiin, rajoonii, zavoodiin ba kyystenyydiin surtal nebteryyleg çediin seminaari emkidkeke. Semi naarida cag ergelze kandaka jaba- daliin telee narin kinalta togtooko Surgalgiin metoodika ba prograa- miigi gol asuudal bolgozo. surtal- nebteryylegçediin 5-10 konogiin kyyrse jabuulza, men tedenii gegeereliin ba ulas-teriin kemzeegi deeşelyylke kedelmeriigi cag yrgelze jabuulka.

Ene zorilgoor, namiin baidaliin, kizaar ba rajoonuudiin asuudaluud tuşaa uul yiledberinyydte, kotko- miin ba raikomiin sekretaarnuu- diin, ulas teriin keltesyydiin ba sovkoozijn, azaliin ba koparatiivlin emkinyydiin ketelberilegçediigi emkidkeze, teekenike, şinzelekii ukaan ba gegeereliin-spicialiista- nuud ba şinzelekii ukaanii kedel- meriçediin iledkelyydiigi emkidken sonosozo baika.

Şalgagdaagyi ba beledkelgyi sur tal nebt ryy legçediigi suralsaliin ke çeelde tabika ygei.

3. Namiin surguuli ba kryzoo- guudta suragçadiigi elsyylke jaba dal bol, yiledberiin ba nutagiin princebiin yndeseer, beledkeliin zergiigi nariaar karaza, teoriin bolbosoroliin kegzelte ba namiin ceberlegiin yjede azaglagdasan medeeni josoor jabuulagdaka josotoi. Namiin surguuliin tuskai eder baiguulka zurgaan konogcoo nege dakin jabuulka ba kedee nutagta doloon konogto nege dakin jabuulkaar tuskai eder gargaka. Namiin suralcaliin ederte eldeb zeze byriin cuglaan ba zasidaani g. m tigi kaaka. Surguu- liin keçeeliin zokistoi baira bai- gulza, tedeniigi çukala keregse lyydeer kangaka. (Stool, styyl, veeşelke ba tasagiin sambar, nom debter, kaart) g. m. zyllyy- deer cem kangaka josotoi. Kerbee çukala bolboini jerenkii suralcaliin keçeel nemeze jabuulka. Komu- niistanuudiin dunda yseg biçeg medeke ygei jabadaliigi main 1 kyrter usadkaka.

4. Ton çukala yyrgenyydiigi raikom ba kotkomiin urida, kiz- komiin pleenymiin tabikani, ebeliin cagta bykii kedeegiin komunisi- tanuud ba men namiin ekin em- kinyydte baigaa nezeedeere bal- dag komunistanuudai nutagi n namiin surguulinuudai gadna, namiin ali bykii gegeerelde kabaaduulka.

a) namiin surguuliin prograa- miin dyyrgelte tuçaa kyystiin-ko- nfireenciigi 4 5 edereer saradaa nege dakin tataka.

b) namiin surguuliin prograa- miigi dyyrgekiin tula yiledberiee- seni çeleelze, raikomuudiin ba MTS iin ulas-teriin keltesyydiin dergede kyystiin kojor doloon konogiin surguuli ba kryzoog neeze tedenii kedelmeriin baidaliigi sainaar kangaka. (baira ba kool g. m);

c) sain beledkeltei gancanuudigi içeneer suralcaka jabadalda kabaa- duulka.

5. Surtal-nebteryylegçediin bele- dkeliin ba suragçad bolon metoo- dikiin ketelberide, namiin gegee- reliin ger ba namiin baişanuud bol. jikeken udkatai baina.

Raikom ba kotkomuud bol, na- miin baişanligi josoçolon ketel- berileegyi baina.

Namiin komiteeduuta kizkomiin pleenymiin duradkakani, namiin baişanuudiigi tebiin metoodikiin ketelberi ba zyg bykenii surtal nebteryylegçed, namiin idebkited ba suragçadta çukala kemzee jabuulka oron bolgoko josotoi. Namiin baişanuudiin dergede cugluulsan nom debteryyd ba bodoto deereni kabaaruka surgaka keregcelnyyd ba nutagiin materiaa laar surtal nebteryylegçediin simi- naari ketelberileke josotoi.

BK(b) Namiin raikom ba kotko miin sekritaarnuud bol, 2 dekaadiin dotor namiin baişanuudiigi erkileg çedlin sostaaviigi yzeke ba tedeniigi ton çadabaritai ba beled keltei surtal nebteryylegçedees bekizyylke. Namiin baişaniigi erkilegçed ba surtal nebteryyleg- çediigi, dotoriin aza-amidaraliin talaar instryygternyydtei ton ada- lilaar kangaka.

6. Kotkom ba rajkomuud bol, namiin idebkiteneer cag yrgelze keçeel emkidkeke. Ene zorilgoor dooro durcagdasan kemzee abalga nuudiigi jabuulka.

a) Kododoo baika namiin sural- calda kedelmeriingee baidal dee rees, suralcalda kandaza çadaka ygei kizaariin, kotiin ba rajoonii idebkiteniin suralcaliin tula tuskai gaar eder togtoozo, kedelmeriee- seni keçeeliin yjede celeelen şa radaa 2 dakin idebkitenii sural- cal igi jabuulka.

b) Namiin idebkitende konsyl taaciin tula erkim sain mergezel tei surtal nebteryylegçediigi beki zyylke.

c) Sariin bolzortoi tekerieen zildee jabuulagdaka suralcaliin kyyrse ba namiin idebkitenii ama- ralta emkidkeke.

ç) Namiin gegeereliin kazuu gaar, Marksiizm-Leniniizmiin tu sagaar asuudaluud ba Marksii zmiin tuskai jabuulganuud tu şaa cag cagta leegce keleze der şyylze baika.

d) Eşe ukaanii kemzeegi deeşe- lyylke tuşaa kedelmeri jaguulkiin tula rajoonii ba kotiin namiin ide bkitenees dooro dursagdasan ne kediigi tomiloko (spiicegiini kab sargalcaba).

Tedeniigi rajoonuudta bekizyyl kiigi kizkomiin sojol surtaliigi er kilegçede daalgaka.

e) Surguuli ba kryzoogta ko- munistanuudiigi kabaaduulkatai kamta, namiin idebkitenii dunda çeneer suralcaka jabadal tuçaa jike ken sanalaa tabiza, içeneer sural calgiin kedelmerin sain baidalaar kangaka.

7 Kizkom mozkom ba kotkomuud sojol surtal tasag ba raikomiin sekretaarnuud bol, uul namiin gegeereliin suralcal ba suralcaliin keregselyydiigi zebeer kubaarilag- dasanii ba kangagdasanii telee karaka.

8. Namiin gegeereliin kazuugaar aza amidaraliin mengenii baazligi deeşelyylke zorilgotoigoor bi ydeşiin komivyyze, soveed ranliin surguuli ba namiin baişanuudiin zeeriigi jikedkekiin uçaraa 1935 onii projeegtodo urid karaza yzeke ba surtal-nebteryylegçediin aza amidaraliin baidaliigi saizaruu- lkiigi kizkomiin sojol surtaliigi erkilegçede daalgaka.

9. Komsomooliin ulas-teriin su ralcal, yiledberiçenii ebleliin ge- şyyd ba kolkooziin idebkitenii ulas tereer, bolbosoruulka jabadal da tusalamza yzyylke ba ketelbe- rieer kangakiigi namiin emkinyy- diigi ujalgalaka.

10. Kizaariin, moziin, rajoonii soninuud bol, dooto şatiin soni- nuud bol, cag yrgelze, surtal kedelmeriin jabadal da namiin XVII dugaar kuraliin zorilgonuudiigi bejelyylkiin telee namiin emkinyydiin ker temeceze baisaniigi toliloko.

11. BK(b) Namiin mozkom. rai- kom ba kotkomiin eelzeete plee- nym deere, namiin gegeereliin bai dal tukai asuudaliigi kelceke. De kaabri ba janvaari sarada kizko miin tobçoon deere namiin sural- caliin jabadal tukai Çeremkoovskiin ba Irkyygiin kotkomiin ba Kaans- kiin Kyitenii ba Taseejevskiin raikomiin sekretaarnuudai iledke- liigi sonosoo.

Negedeki biçeg

Sojoliin froonto deereki zorilgonuud

...SR-iin soveed ud'n VI d... lda zoriuulba).

Mongol ulas bol V du- laas koişo aza akui eko- talaar tuilasan maşa ji a gyicedkelyydiin ynde erdem sojoliin froonto liin jike debzeltenyydiigi baina. Ene kugcaa dotor agaçuudiigi ekin surguu işe kabaaduulka jabada- yylen, caaşadaa 7 ziliin a erkebişe kabaaduulka i ene ziles ekilsen ba e soo 3 deede surguuli n holood, şine latiin dyr biçeg zokioon bejelyyl zergiin tyykete jike am ukala zyilyyd byteegde

kenyyd amzaltanuudiigi agdabab gebel, imagta aalinii yndesenii bodol to kereg deere zebeer , angiin daisan bolko , lama, nojodiigi gam uta cokizo, tyyntei kam daisanii aagenta bolko in oportuniisuud, mark arşa yzel kelberil gargag adkasanii aça men gebel

e amzalta gyicedkelyy ugaar basa dutuu dunda a osolol tasaldalnuud oosoto deere nileed olon Odoo ene bolkoo baisan gi jike kural deere, byke ko no zyilyydiigi darui judaar usadkaza erdem eregte ton jike ankaral sojoliin baiguulaltiin n onobçotoi todorkoigoor , ketelberileke gyicedke aliiv josoor daraa daraa baika bolkiin tukai ga zyilnyydiigi bejeşgel

dugaar kural deere so elii baiguulaltiin gol ilyydiigi onco todoor ta e uçartai tula jamar ja to zyilnyydiigi çukala a bolkiin ba zaisagyi isan gol zorilgonuudiigi gsaan biçeke keregtei

DUNDA SURGUULI NUUD. BK(b) Namiin TK ba zasa giin gazaraas surguulinuudiin tu kai garsan çukala togtoolnuudiigi byrimesan gyiced bejelyylkiin bo- doto kemzeenyydiigi abça, ilanga jaa suralgiin çanariigi şuud saiza ruulka.

Tyyntei kamta 7 ziliin surguuli da bygede bagaçuudiigi erkebişe kabaaduulka jabadaliigi 2 dugaar tabanziliin syyl kyrter dyyrgekiin kemzee ba arga zyilnyydiigi beled keke. Bagşanarta Leeninii josoor kandaka amidaral kogşoliin eriigii gi byrin kangaka, mergezel kvali fikaaciini eede tataka ba ilangajaa bagşanariigi nege surguulida beki udaarnaar suuka bol.iin kemzee abka, jadakiin cagta tus surguu- liin surgalgiin kyyrsin bolzor soo erkebişe bailgaka zorilgo tabi ka çukala baina.

Surguuliin şine barilgiigi ton ergeneer jabuulka ba ene kereg te ulasiin bydzeeter menge so molko jabadaliigi deeşelyylketei kamta azalçan zonii zeeri kabaa duulka jabadaliigi ergedkeke.

Surguulida meeteediin ketelberi saizaruulka aimag bykende pede googikiin kabineed neeke, aima giin gegeereliin tasagiin instryyg ternyycte sain sain bagşanariigi ka, yliger yzyylke surguulinuudii- giin RSFSR iin GAK-iin batalsan spiiskiin josoor miinimym keregsel zebsegyydeer oiriin ziiyyd dotor kangaza gyicedkeke.

surguuliin gadna bagaçuudiin sainaar tabika, bagaçuudiin tuskai tiaatar, kinoo, klyyb, laagir geke zergiigi delgeryylkiin kemzee abka ba erketen dotuu bagaçuudiigi cem surgulida kabaaduulka arga zyil sebegelke, Ulaan-Yde kotodo tus kai surguuli kombinaad baiguulaka guulinuudiigi şine tyyrde sokor kelegyi dyliii, ojuun ukaan dutamag ba kemyyzyylke bagaçuudiigi surgaka tusgaarlaidiigi baiguulka bolon basa beje tamir sulatai bagaçuudiigi surgaka en- nelge surguuli, sanatoori surguuli zergenyydiigi bii bolgoko çukala baina.

SURGUULIIN NASA GYICEE- GYI BAGAÇUUDIIN KEMYYZYY LGE. Ene çukala kereg bol gegeere liin froonto deeree ton kocorongi 2-3 zil soo bykii klyyb, surguuli, somonii soveed, sovkoos, MTS, kol kooz zergiin dergede abka kandu- lan, 2 dugaar tabanziliin syyl bol tor surguuliin nasa gyiceegyi ba gaçuudiigi bagaçuudiin talamalda 65% dooşo bişe kabaaduulkiin kemzee abka. Enyyntei kamta mer gezeltei kaadra beledkeke, oncolon kelebel: pedteeknikymyydiin derge de tuskai tasaguudiigi bii bolgoko.

Ene keregte biydzeed ba profso juuz, koperaaca, kolkooziin zygees menge somolo'giigi ulamaar deeşe lyylketei kamta zaagta ba tomo kolkoozuudta bagaçuudiin talamai baika. tuskai ger erkebişe barika zergiigi delgeryylkiin tula ende gezyylne.

NIITIIN TERE—GEGEERELIIN KEDELMERI. Ene kedelmeri bol odoo yjede koino kajagdasan ke- reg men geze nek. Raazymoviin kelesen ton zeb baika tula, tere gegeereliin azaliigi uganani şined ken, ton naidamtai idebkitei inicia tiivtei sain kynyydiigi ene kedel- meriigi jabuulka arga meetediigi gol şinelze, tere gegeereliin gazaruu literatuuraar kangaza, ynekeeree ni keregtei.

Men tere gegeereliin gazarnuu- diin toogi oloşruulkiin kemzee ab ka bi 1935 on dotor aimag byride nezeed socialis sojoliin baişan, so man, MTS byride nezeed teregsege relnin baaza. kolkooz bykende kol kooziin klyyb jun ali ulaan bulan bii bolgoko. Tyynees gadna no miin san—biblioteekanuudiin aza liigi eris şuud saizaruulkiin kemzee abka ton çukala ba mergezeltei sain kedelmeriçedeer bekizyylke, nom debter abka menge zeeri elbe geer eke keregtei.

Kinoo ba radioo delgeryylke ja badaliigi onco kurdabçalan, oiriin kozuudta radioo baiguulka ba men kinoo toskonuudiigi oloşoruul ka çukali biina. Tyynees gadna Ulaan Yde kotodo barig daza ekil sen Sojoliin Ordoniigi oiriin 2 zil dotor ekeeliije dyyrgekiin kemzee abka zailaşa ygei.

BIÇEG MEDEKEGYIGI USAD- KAKA JABADAL. Syyliin yjede bolboo yzeza kyleebi surtal- nebtergyi, ikeer yilekiin surguu nuud ba medekegyigi usadkaka kedel meride ton ankaral bagatai bolson deerees, „respyybliikiin 10 ziliin oi kyrter biçeg medekegyigi byrime- sen usadkaka josotoi" gesen V du gaar kuraliin togtooliigi dyyrgeze çadaa ygei baina. Uçar tiime tula ene jireke 1935 on dotor bi çeg medekegyiçyydigi ce 100% jike nasatanii surguulida kabaa duulza surgaka keregtei. Tyynees gadna biçeg medegçediigi 50 mingan kyn'igi surguulida ka baaduulka.

Jike nasatanigi surgaka jabada liigi togtomol programaatai stacio naar surguulinuudiin sisteemede oruulza, ilangyjaa surgalgiin gol rigi deeşelyylkiin temeceliigi gol bolgoko josotoi. Ene jike zorilgo bejelyylkiin tula baaza todkon ere kogşoliin ba moziin tuskai jabadal nen yyrge bolgoo.

Tyynees gadana, kedelmerçed ba kolkoozcin gezyydiin dunda ilangajaa idebkitenii dunda teekni kede şudalka surgalgiigi tyrgeeke nikeerer delgeryylen, yiledberiin tek nike jişeeşuud jabadaliigi tyrgedkeke kemzee şuud abka çukala baina. Oiriin 2 3 ziliin turşa dotor kedel meriçen ba kolkoozcin geşyydiigi ekin surguuliin programma kanga ka erdemtei bolgoko ba idebkite diigi 7 ziliin surguuliin prograa maar cem dyyrgyylke zorilgo tabi bal zokino.

ŞINE LATIN DYRSETE BIÇEG NEBTERYYLGE. Şine yseg biçeg te arad zoniigi surgaka jabadal ton kangaltagyi jabana. Enyynii tukai basa ile todo zaabari kura liin zygees gargaka çukala. Ilanga jaa şine biçegte suraad martaka ja badalta (ricidiiv gedegtei) maşa çangaar temeceke keregtei. 1935 on dotor 40 nasanaas dooşo buri aad zoniigi cem şine ysegte sur gakiin kemzee ababal zokino.

Basa şine latiin ysegiigi bodoto kereg deree jabuulka, nom debter gargaka jabadaliigi tyrgedkeke, ilan gajaa keregiin ketelberi şine biçeg deere oruulka jabadaliigi eris çan gaar bejelyylke çukala baina. Oi riin cagaa, şine latiin dyrsete yseg biçegiigi ulasiin biçeg geze tunkag lasan tuskai zasagiin togtool gar gaka keregtei. Biruun aimaguudiin buriaad zoniigi şine kele biçegiin mergezeltiigi kegzyylkiin telee tuskai arga zyilnyydiigi bodoto ke reg deere jabuulkiigi çukalaçalka zailaşagyi.

KAADRA BELEDKEKE JABA- DAL. Kaadra beledkeke tuskai sur guulinuud ba kyyrcenyydiigi erketeigeer kidkeke talaar aikabtar jike amzal tanuud baibaç, kaadriin dutamag deerees ene baikii azaliin delgerce kiziarlagdaza baisanda kyrne. Uçar iime deerees kaadra beledkeke ja- badalda tu liin jike ankaral kan- duulka josotoi. Ilangajaa bagşanar, bear lagçad zergiigi beledkeke ke çukala.

Pedagoogikiin instityyd, kedee azaliin instityyd, kedee azaliin komuniis deede surguuli, ede gur ban deede surguulinuudiin şine bagşanuudiigi barika. Uran saika- niiti teeknikymiin baişan barika saka, Ulaan Ydee pedteeknikym şineer barika. Tyynees gadna Me diciiniin instityyd şineer neeke, te re gegeereliin teeknikym, barilgiin teeknikym şineer neeke zergiin çu kala kemzeenyydiigi ababal zokiko azai. Basa kaadra beledkeke tuskai surguulinuudiin eldeb keregsel ba koşgol keregsyylkiin talaar ylemzeken bekizyylke keregtei baina.

C. Don.

Zasabari

Dekaabri 2 iin 278 dugaariiu ekin niuurta „Maliin biçeligiigi ziseeteer engergeke" geen biçeg bol yseg kinagça Ceveenii ba verstaalçeg Dubdaanoviin gemeer dutuu tunkaglagdazan baina.

Ene biçegiin 3-daki ba 4 deki abzaacanuudiin k o o r o n d o „Profeessor Liopoolidoviin zarim kolkoozuudaar jabaza şinzen şal gaşan kedelmeriin dyn deerees abça yzekede iime baina.

	1933 ondo	1934 ondo	şalgalta kiisen eder
Ynieed	100%	117%	134%
Gyyd	100 „	96 „	97 „
kon n	100 „	116,5 „	134 „
Gakai	100 „	114,8 „	130 „
Temeen	100 „	96 „	98 „

Gancal aduu moriliin ba temee nii too tolgoin nemeltede bidener bol 1934 on dotoroo jike kubilalta kiize çadaagyi bainabdi.

Men profeesor Liopoolidoviin kedelmeriin dyn deerees abkada.

	33 onii janvaari 1 de	34 onii janvaari 1 de	Şalgalta kiisen eder
Unagad	100%	325 kuki	300%
1-ees 3 nasan kyrter	100 „	93 „	93 „
Azarga	100 „	88 „	113 „
morid	100 „	86 „	90 „
Gyyd	100 „	94,5 „	96 „

—Iime zişeetei baisan baigaa. Zygeer, aduun deere korolto yr- gelzelseer bolboç urid zilnyydiin koroltonuudaas baglai bagaar ko rosoniigi temdegleke keregtei". oruulza unşaka keregtei,

Kabaajev

B.M-iin kedee azaliin ba pidogoogiin institytydiin direegter.

Deede surguulinuudta jikeken ankaral ba sanalaa takika

Bide bol soveediin 7 dugaar kuralda, soveediin zyg bykenees jireze ba B.M. zespyyblikiin 6 dugaar soveediin kuraliigi engergeke edertə jireeze bainabdi.

B. M. oron bol syyliin 3—4 zil de bykii sociaaliis baiguulaltanuudiin salbarinuudta agui jikeken il altatai baina. Ene ilaltanuudiigi namiin zinkeni şugamaar TK iin ba agui jike Staalinii udaridalgaar manai bykii sociaaliis baiguualtanuudta Leeninii yndesenii bodolgiigi kangaka bidenii ujalga baizai.

Nam ba zasagiin gazariin tyykete şiidkeberiiin yndesen deere manai yndesenii kedee azaliin, pidinstityyd ba pidrabfaag bol, bykii surgagçanariin şinzeleliin jabuulgiin emkidkelgiin keregte ton jikeken ilaltanuudtai bainabdi. Tedener kadaa, odoo suralcaliin katuu teseb ba pragraamatai baina. Şine suralcaliin teseb bol, stydieentenerte niitiin-ulas teriin ba surgagçanariigi toiruulan, ton ergeer jabuulza bolko baina. Tuskai suralcaliin zajaguudtaa kyrekeer tooto caguudiigi abasan. Instityyd ba rabfeag bol, yndesen meeted kedelmeriee soc. meriicee ba gabşagaiçalgiin josoor jabuulsan baina.

Gebeç, enyyntei kamta temdeglekede manai yndesenii deede surguulinariin jabuulga ba baiguulaltiin keregte zigşyyritei sulaar kandaza tookogyi jabadal gargaka zyilyyd bii baina. Pidinstityyd ba rabfaagiin baidal tuşaa burprofsoveediin priziidiymiin togtool enyyn tukai kelesen baina.

Manai B.M iin kedee azaliin, pidinstityyd ba pidrabfaag bol ene zilde ton oloçorson begeed, odoo kyrter nege bairada baiza baina. Enyynde namiin, soveediin ylledberçenii ebleliin ba azaliin emkinyydiin zygees, ankaralaa abiza, zokiko tusalamza yzyyleegee: suralcaliin ba şinzelekii ukaan kedelmeriiin tula kangaltatai baira baiguulagdaagyi baina.

Bairiin dutuu deerees, tedenii labarituuri ba tasaguudani delgeryylze jabuulagdaagyi. Instityydte kariaas oruulagdasan ynete keregcelyyd bii aad, sklaadta daragdaad kereglegden ygei baina. Nomiin sanda 90 minga kyrter nomtoi, respyyblikedee ton bajalig bolboç, zebken kojor tasagtai baina. Stydieentener, şinzelkii ukaanii kedelmeriçed, instityyd ba rabfaagiin suragçanar bol bairaar dutmag edertee keçeelee sel geze kiideg baikaas, eesedee labaritooriiin keçeel ba konsyltaaca kiike arga oldoko ygei baika jum.

Şinzelkiin ukaanii kedelmeriçediin eesediingee erdemiigi deeşlyylkiin kedelmeride, zokistoi baidal baiguulagdaagyi baina. B M iin BK (b) Namiin mozkom, TGK iin ba AKS iin şinzekiin ukaanii kedelmeriçediin baira baidaliigi kangaka tukai ba styydeeteneriin dotoriin keregceliigi kangaka g. m. togtooluud bii begeed tyyniigi kazailgaka ba gyicedkesenç ygei. Tedken kangaka arkom, kotiin niitiin kooliigi kangaka kop'racanuud bol stydeenteneriin ba şinzelekiin ukaanii kedelmeriçediin eriltede kaişa keregeer kandadag baina. Nutagiin ar'diin gegeeryylke komisariaad bol instityyd rabfaagiin kedelmeride opiratiiv ketelberieer uul kedelmeriiigi bejelyylke josotoi aad, ene keregte orolcono ygei.

Instityydiin baidaliigi saizaruulkiin telee temeceze erkim sainaar kangaagyi jabadal bol instityyd ba rabfaagiin direegce kadaa bişe emkinyydees byriç zemetei bolko baina.

Burprofsoveediin priziidiymiin togtool bol manai instityyd ba pidrafaagi toiruulan bykii soveediin ba niitiin emkinyydiin ankaraliigi kanduulaka ba tus zyilyydteni elsyyleke josotoi baina.

Manai sooveediin yiledberçenii ebleliin ba ilangajaa kopiratiivin azaliin emkinyyd bol, tedken kangaka asuudalda kair nair ygei orolcozo, manai instityyd ba rabfaagiin kedelmeriiin tula çukala baidaliigi baiguulaka çukala baina.

Ene geseer kedee azaliin instityydte tusagaar baira ba suralcaliin baira gargaza eke josotoi baina. Ene çigeeree manai instityyd caaşaa delgeren jabaza çadaka ygei baina.

Manai yndesenii deede surguuliin gol yyrge bol, oclabizam baiguulaltiin keregte bejee ege sen deede mergezeltei tuskai proletaariiin kaadariigi gargak baina. Iimees bykii soveediin niiiin emkinyydees byke ankaral ba sanalaa tabika josotoi. Bide bol, manai deede surguulinuudiin şinzelkii ukaanii ba suralcalda, bykii çukala kedelmerinyydiigini kangaka josotoi ba deede surguulinuudiin tukai nam ba zasagiin gazariin şiidkeberinvydiigi gyicedkeke josotoi baina. Ene yyrgenyyd bol bolşoviig nam ba BK-(b) Namiin mozkomiin ketelberi dooro şiidkegdesen baika.

Koriiin prokuroor nək. Jaziikoviin medeecelnyyd

1\. B.M. ynenii ogtiaabriiin 26 ni №249 dugaarta keblegdesen „Voroşilov kolkoozdo şalgalta kiike keregtei" gesen biçegte merdelge kiigdeze durasagdasan faagtanuudni todorood, ene keregiin gol zemten bolko tus kolkooziin tyryy Kolkoriin gegçiigi kariuucalgada kabaaduulza, keregiigi respyyblikiin prokuroriin yzemzede nojaabriiin 17 do kyrgegdebe.

x x x

2\. B.M. Ynenii nojaabriiin 1-nii № 250 dugaar ta garsan „Koniçon Balzamaa gebşe Kaidabnariigi syyde eke gesen biçeg todoroo Balzamaa gegçiigi kedelmerieesenі gargagdaba.

x x x

3\. B M. Ynenii nojaabriiin 10-nii № 260 dugaarta keblegdesen „Tariaagaa teermedeke argagyi" gesen biçegiigi merdekede, Kyliin tuskanii uuraliin meelnice bol erkilegçe Kavasniinii gemeer kedelkee bolison bişe, ene meelnice bol udaan cagiin jikeken zasabari ba şinedkelgede oroson baina. Tus meelnice bol odoo yjede kedelmerileze baibaç. aimag dotoroo ganca kan meelnice bolko tula byke kolkoozuudiin eriltiigi kangaza çadanagyi.

Men ene dugaarta keblegdesen „Kezengiin MTSS tariaa cokilgiigi tasalduulza baina" gesen biçeg dotoroo tariaa kudaldan abalga tukai asuudal todorson ygei ba syyliin yjede Kezengiin selpoo kangaltatai jabuulga kubilalta gargaba

Tariaa cokilgo bol olon zyiliin şaltagaanaar tasaldaltai jabasan tula kuuliiin kariuucalgada kabaaduulka yndesen ygei baiba,

4\. B.M, Ynenii nojaabriiin 11-ni №26 dugaarta tolilogdoson „ezezyi jabadal ylemze delgerengi" gesen zyil tus Zimbe Fiodoriin gegiin keregiigi syylçelen merdezeyzeed, dakinaa medeecekeb.

x x x

5\. B.M. Ynenii ogtiaabriiin 18 nii №243 dugaarta keblegdesen „cokigdoson tariaanii too byridkel muu" gesen zyil dotor temdeglegdesen faaktanuud todoroo, tukai brigadiin Jondog Budazaliin ba busad kuuliiin kariuucalgada kabaaduulagdaba.

x x x

Agiin AZO iin naçaalnig nek. Boldokoonoviin medeecel

„Staalinii aça" gegçiin biçesen Koito Agiin Jirbaanov arteliin sçtovood Ceden Boldoriiin tukai biçesen zyiliigi sonindo garganagyi şalgaza yzekiin tula Agiin aimagiin gazariin tasagta ilgegdesen baina.

Koito Agiin Jirbaanov arteeliin sçtovood Ceden Baldoriiin gegçiin ynekeer angiiin karşa etegeed ba kolkooziin toocoonii keregiigi korto zorilgoor buzagaituulsan keregiigi ileryylze, albanaasani ceberlen gargaza, keregiigi prokuroorto eg tebe geze Agiin aimagiin gazariin tasag medeecene.

Yseg biçeg medekegyigi ba baga kiigi usadkakiin tukai namiin miin gargasan togtooliigi bolşov lon bejelyylke

Namiin zyyn Sibiir Kizaariin komiteed bol nom biçeg medekegyigi usadkaka jabuulalga kede eneen bejelyylegdeze bainab geze karaza yzeed olosoni: Nom biçeg medekegyi ba baga medeke jabadaliigi usadkaka kedelmeri manai zyyn Sibiir Kizaar dotor zigşyyritei ulaar jabuulagdaza baina geze oloson azai.

Uul kedelmeriiin gol dutuu zyilyyd gekede-suralcaliin şine ziliin ekilelge odoo zilde tasaldasan begeed, ene jabuulalgada nam soveediin ba ilagnajaa komsomooliin, yiledberiçenii ebleliin emkinyyd bolon nom biçeg medekegyi jabadaliigi usadkaka belgemyyd juuç kiigeegyi. Nasatanii surguuliiin surgagçad tedenii zabariçadiiji sain kynyydeer kangaagyi. Nom biçeg baga medegçed ba medekegyiçyydiin dunda oilgoltiin kedelmeri ogto jabuulagdaagyi ba ene jabuulalga bol eeree bytekiin zamda orood jabaza baina gebel:

Deere dursagdasan dutuu zyilyyd-manai Buriaad Mongoliin respyyblike dotor bygede baika begeed, ilangajaa Ulaan Yde kotodo aikabtar sulaar jabuulag gekede: Nasatanii surgu odooç kyrter neegdeeg senç bol çanariin b talaar joso tediigi d baisan baina. Tus n medekegyi ba baga jabadaliigi usadkaka ke tukai sonin biçegte k sanç bol kotiin nam so yiledberiçenii ebleliin komsomooliin emkiny kyrter jamarç keinzee oportuniis koirogoor baina.

Namiin Zyyn Sibiir komiteed bol ede byged tasaldalta jabadaluudi usadkaka ba baigça zilde nom biçeg medek dal usadkalgiigi Zyyn Si dotor oroilko geze na diin bykii emkinyydi caglaçagyi jike zorilg togtool gargasan bair 1934-35 onii suralca 130 mingan kynii no medekegyigi ba 90 min baga medelgiigi usadka 25 mingan sojoliin cere emkidkeke, suragçadiin erke baidal boloko jo saizaruulza suralcaliin jabaciigi erkim sainaa 1935 onil main 1-neer y medekegyi ba baga me miin geşyyd ba orologç komsomoolçuud bol yseg bişeg sain medeke josotoi geke metiin zyi gol bolgon togtooson ba

Uçar iimees Buriaad M nam, soveediin ba yilec ebleliin bolon koms emkinyyd bolbol ene to bodoto deereni bejelyylze te belgokiin telee tusaga laa tabiza eris kemzee abka josotoi baina.

Z BALZANIMIIN

NƟKƟD AA!

Namiin MK-iin, BMR-iin TGK ba Burprofsoveediin zygees edər byri garadag

„Buriaad - Mongoliin Ynen"

soniniigi 1935 oniigi ugtuulan darui zakil kiize ekilegtii!

Zakika yneni:

12 sariin — 30 tək.
6 sariin — 15 tək.
3 sariin — 7 tək. 50 mən.
1 sariin — 2 tək. 50 mən.

Soninii zakiliigi pooçtiin byke tasaguud ba aagentnar, biçeg zəəgçəd bolon niitede sonin taraagçad abka baina.

Номер выпускал и верстал Д. ДУБДАНОВ   Корректировал Н. ЦЫБЕНОВ.   Типография «Бурят-Монгольской Правды» и «Унэн».   Бурглавлито № 914.